SL

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 27. julija 2009

o javnosti premoženja funkcionarjev

(CON/2009/64)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je dne 1. julija 2009 prejela zahtevo predsednika slovenskega parlamenta za mnenje o predlogu zakona o javnosti premoženja funkcionarjev (v nadaljevanju: predlog zakona).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz člena 105(4) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in iz tretje alinee člena 2(1) Odločbe Sveta 98/415/ES z dne 29. junija 1998 o posvetovanju nacionalnih organov z Evropsko centralno banko glede osnutkov pravnih predpisov[1], saj se predlog zakona nanaša na Banko Slovenije. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Namen predloga zakona

1.1 Predlog zakona spada v normativni okvir za preprečevanje korupcije v Sloveniji in ureja dolžnost funkcionarjev, da prijavijo podatke o svojem premoženjskem stanju, in javnost teh podatkov.

1.2 Namen predloga zakona, kot je naveden v obrazložitvenem memorandumu, je zagotavljanje transparentnosti delovanja javnih funkcionarjev in preventivno delovanje na področju koruptivnih dejanj.

2. Splošne pripombe

2.1 ECB pozdravlja to posvetovanje slovenskega parlamenta. Ker pojem »funkcionarji«, ki je opredeljen v 2. členu predloga zakona, izrecno vključuje guvernerja Banke Slovenije in druge funkcionarje v Banki Slovenije, je treba predlog zakona oceniti z vidika združljivosti z načelom osebne neodvisnosti guvernerja in drugih članov Sveta Banke Slovenije.

2.2 ECB je pred tem že presojala podoben predlog zakona v svojem mnenju CON/2008/43[2].

1 UL L 189, 3.7.1998, str. 42.

2 Vsa mnenja ECB so dostopna na spletni strani ECB na naslovu www.ecb.europa.eu.

3. Prijava premoženjskega stanja

3.1 V skladu s predlogom zakona morajo vsi funkcionarji, vključno s predsednikom republike, predsednikom vlade, poslanci, ministri in sodniki, slovenskemu računskemu sodišču periodično sporočati podatke o svojem premoženjskem stanju (npr. o dohodkih, nepremičninah, vrednostnih papirjih, denarnih sredstvih)[3]. Poleg tega morajo obrazložiti kakršno koli povečanje premoženja, ki presega seštevek njihovih neto izplačanih plač v času od zadnje prijave[4]. Ti podatki bodo objavljeni na spletni strani računskega sodišča ne glede na omejitve zaradi varovanja osebnih podatkov in davčnih tajnosti[5].

3.2 Če funkcionar ne sporoči podatkov o svojem premoženjskem stanju in dohodkih, je računsko sodišče pristojno, da ga kaznuje z globo po 13. členu predloga zakona in po 8. členu predloga zakona odloči, da se mu plača mesečno postopno znižuje za eno desetino, vendar največ to višine minimalne plače, dokler ne sporoči zahtevanih podatkov. Takšno odločbo računskega sodišča mora izvesti delodajalec zadevnega funkcionarja. Poleg globe iz prvega odstavka 13. člena predloga zakona se v skladu s četrtim odstavkom 13. člena predloga zakona funkcionarju izreče tudi globa v višini vrednosti neprijavljenega premoženja oziroma vrednosti premoženja, glede katerega ni pojasnjen izvor.

3.3 Po razumevanju ECB se bo možnost znižanja plače članov Sveta Banke Slovenije uporabljala kot splošna sankcija po slovenskem pravnem sistemu, enakovredna globi, in ne bo posegala v pravno razmerje med centralno banko in njenimi neodvisnimi funkcionarji, pristojnimi za odločanje. Sankcija znižanja plače pod to predpostavko ne bi ogrozila osebne neodvisnosti funkcionarjev v Banki Slovenije, določene v členu 108 Pogodbe in členu 7 Statuta Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke (v nadaljevanju: Statut ESCB), čeprav je vezana na plačo guvernerja in članov Sveta Banke Slovenije, pod pogojem, da je naslednje razumevanje pravilno. Za sankcijo znižanja plače se razume, da se uporablja za to, da se podatki, ki jih je zahtevalo računsko sodišče, čimprej sporočijo, velja pa za vse funkcionarje v Sloveniji, vključno s predsednikom republike, predsednikom vlade in poslanci v slovenskem parlamentu. Poleg tega bo sankcijo naložilo računsko sodišče, ki je neodvisen organ, pogoji za odločitev o znižanju plače (tj. razlogi, znesek in trajanje) in pravno sredstvo zoper odločbo pa so jasno določeni v predlogu zakona. V skladu z drugim odstavkom 6. člena predloga zakona mora računsko sodišče o ugotovitvah glede neupravičenega povečanja premoženja obvestiti organ, ki je pristojen za izvolitev ali imenovanje funkcionarja. S tem v zvezi ECB opozarja, da se razrešitev guvernerjev centralnih bank in drugih članov organov odločanja v centralnih bankah, ki sodelujejo pri izvajanju nalog v zvezi z ESCB, ureja v skladu z določbami člena 14.2 Statuta ESCB. Na podlagi zgoraj navedenih predpostavk in razumevanja ECB meni, da določbe predloga zakona o prijavi premoženjskega stanja in s tem povezanih sankcijah ne bi bile nezdružljive z načelom osebne neodvisnosti.

---

3 Glej 4. člen predloga zakona.

4 Glej 6. člen predloga zakona.

5 Glej 7. člen predloga zakona.

To mnenje bo objavljeno na spletni strani ECB.

V Frankfurtu na Majni, 27. julija 2009

[podpis]

Podpredsednik ECB

Lucas D. PAPADEMOS